

॥ वाल्मीकि रामायण ॥

१ बालकाण्ड

अध्याय २५

मुनेर्वचनमक्लीबं श्रुत्वा नरवरात्मजः ।
 राघवः प्राञ्जलिर्भूत्वा प्रत्युवाच दृढव्रतः ॥ १ ॥

पितुर्वचननिर्देशात्पितुर्वचनगौरवात् ।
 वचनं कौशिकस्येति कर्तव्यमविशङ्कया ॥ २ ॥

अनुशिष्टोऽस्म्ययोध्यायां गुरुमध्ये महात्मना ।
 पित्रा दशरथेनाहं नावजेयं च तद्वचः ॥ ३ ॥

सोऽहं पितुर्वचः श्रुत्वा शासनाद्ब्रह्म वादिनः ।
 करिष्यामि न सन्देहस्ताटकावधमुत्तमम् ॥ ४ ॥

गोब्राह्मणहितार्थाय देशस्यास्य सुखाय च ।
 तव चैवाप्रमेयस्य वचनं कर्तुमुद्यतः ॥ ५ ॥

एवमुक्त्वा धनुर्मध्ये बद्ध्वा मुष्टिमरिन्दमः ।
 ज्याशब्दमकरोत्तीव्रं दिशः शब्देन पूरयन् ॥ ६ ॥

तेन शब्देन विप्रस्तास्ताटका वनवासिनः ।
 ताटका च सुसङ्क्रुद्धा तेन शब्देन मोहिता ॥ ७ ॥

तं शब्दमभिनिध्याय राक्षसी क्रोधमूर्च्छिता ।
 श्रुत्वा चाभ्यद्रवद्देगाद्यतः शब्दो विनिःसृतः ॥ ८ ॥

तां दृष्ट्वा राघवः क्रुद्धां विकृतां विकृताननाम् ।
 प्रमाणेनातिवृद्धां च लक्ष्मणं सोऽभ्यभाषत ॥ ९ ॥

पश्य लक्ष्मण यक्षिण्या भैरवं दारुणं वपुः ।
 भिद्येरन्दर्शनादस्या भीरूणां हृदयानि च ॥ १० ॥

एनां पश्य दुराधर्षा माया बलसमन्विताम् ।
 विनिवृत्तां करोम्यद्य हृतकर्णाग्रनासिकाम् ॥ ११ ॥

न ह्येनामुत्सहे हन्तुं स्त्रीस्वभावेन रक्षिताम् ।

वीर्यं चास्या गतिं चापि हनिष्यामीति मे मतिः ॥ १२ ॥

एवं ब्रुवाणे रामे तु ताटका क्रोधमूर्च्छिता ।
 उद्यम्य बाहू गर्जन्ती राममेवाभ्यधावत ॥ १३ ॥

तामापतन्तीं वेगेन विक्रान्तामशनीम् इव ।
 शरेणोरसि विव्याध सा पपात ममार च ॥ १४ ॥

तां हतां भीमसङ्काशां दृष्ट्वा सुरपतिस्तदा ।
 साधु साध्विति काकुत्स्थं सुराश्च समपूजयन् ॥ १५ ॥

उवाच परमप्रीतः सहस्राक्षः पुरन्दरः ।
 सुराश्च सर्वे संहृष्टा विश्वामित्रमथाब्रुवन् ॥ १६ ॥

मुने कौशिके भद्रं ते सेन्द्राः सर्वे मरुद्गणाः ।
 तोषिताः कर्मणानेन स्नेहं दर्शय राघवे ॥ १७ ॥

प्रजापतेर्भृशाश्चस्य पुत्रान्सत्यपराक्रमान् ।
 तपोबलभृतान्ब्रह्मन्नाघवाय निवेदय ॥ १८ ॥

पात्रभूतश्च ते ब्रह्मस्तवानुगमने धृतः ।
 कर्तव्यं च महत्कर्म सुराणां राजसूनुना ॥ १९ ॥

एवमुक्त्वा सुराः सर्वे हृष्टा जग्मुर्यथागतम् ।
 विश्वामित्रं पूजयित्वा ततः सन्ध्या प्रवर्तते ॥ २० ॥

ततो मुनिवरः प्रीतिस्ताटका वधतोषितः ।
 मूर्ध्नि राममुपाग्राय इदं वचनमब्रवीत् ॥ २१ ॥

इहाद्य रजनीं राम वसेम शुभदर्शन ।
 श्वः प्रभाते गमिष्यामस्तदाश्रमपदं मम ॥ २२ ॥

publicly available.

Dr J. D. Smith ; email: jds10@cam.ac.uk ; <http://bombay.oriental.cam.ac.uk/index.html>

ITRANS conversion questions to: Avinash Chopde javinash@acm.org

Last updated on March 25, 1998; Send corrections to sanskrit@cheerful.com